

Abstenció europea

El 56,6% dels ciutadans dels Països Catalans van anar a votar el passat dia 12. Aquesta xifra ens situa al voltant de la mitjana dels països de la Unió Europea.

RAFA GIL

La participació electoral sol baixar en les convocatòries europees. L'abstenció tècnica s'ajunta a la política.

Lluny són els dies en els quals un 40% d'abstenció (eleccions del 1988 al Parlament de Catalunya) condicionava els grans titulars de

la premsa l'endemà de la jornada electoral. Sigui pels terratrèmols polítics que els resultats de les últimes eleccions han provocat en diversos països de la Unió Europea (Regne Unit, estat francès, estat espanyol...) o simplement perquè ens hem acostumat a la possibilitat d'altres quotes d'abstenció, el fet és que la baixa participació del dia 12 de juny no ha merescut grans espais als mitjans de comunicació.

El fet que, habitualment, les eleccions al Parlament europeu obtinguin una participació significativament menor que no pas en les altres eleccions (per exemple en les eleccions a les Corts espanyoles i en les municipals) ens permet de parlar de les europees com d'unes eleccions de segon ordre. És a dir, són convocatòries electorals en què molts ciutadans consideren que el "cost d'anar a votar" és força superior als "beneficis" que se'n deriven. Diversos estudis han posat en relleu la pluralitat de l'abstencionisme, tant per seu perfil

social com per les actituds que l'han motivat. En aquest cas l'abstenció política, entesa no pas com una protesta, sinó com l'expressió dels dèficits democràtics que té la construcció de la Unió Europea (pocs poders del Parlament Europeu, molt poder de l'euroburocràcia, poca transparència informativa, nul·la participació ciutadana...), sembla que pot haver contribuït a la desmobilització electoral.

Fent un tomb per Europa podem observar que els ciutadans dels Països Catalans som l'expressió d'una centralitat participativa exquisida. Si els Països Catalans fóssim el tretzè estat de la Unió Europea i ordenéssim els percentatges de participació de tots els membres de la Unió, veuríem que nosaltres (amb un 56,6% de participació) ocuparíem el setè lloc de la llista. És a dir sis estats (entre ells el Regne Unit, Dinamarca i França) ens anirien al darrere i sis més (Espanya, Alemanya i Itàlia, per exemple) presentarien una participació més elevada. Ningú, certament, no ens pot demanar més centralitat!

Però aquest percentatge (43,3% d'abstenció; a comparar amb el 45% de França o el 39,9% d'Alemanya) no és homogeni a tots els Països Catalans. Les diverses re-

alitats territorials determinen uns patrons de participació ben propis i diferenciats. Les Illes, com sempre, marquen la punta de més abstenció (50,6%) i el País Valencià la punta de més participació, amb un 34,7% d'abstenció. El Principat, amb un 47,89% d'abstenció, s'apropa al llinar que fa dels abstencionistes la majoria absoluta.

No és fàcil, i menys amb les dades de què ara disposem, d'analitzar les conseqüències electorals de l'abstenció. Fent una aproximació una mica arriscada al cas de Barcelona podem observar que, respecte a les europees del 1989, la participació a les zones urbanes de vot tradicionalment socialista ha estat menor. No així a les zones més benestants de la ciutat, on l'abstenció ha disminuït. Si, aquesta observació, la complementem amb el fet que l'any 1989 la participació va ser menor que no la del 12 de juny, sembla obvi que, com a mínim a Barcelona, l'abstenció ha perjudicat majoritàriament els socialistes.

Per sort, el grau d'uropeisme no es mesura en vots. Avui, som tan europeus i europeistes com ho érem l'11 de juny. Això sí, no ho oblidéssim pas per a properes ocasions, una mica més de dretes...

Jordi Sánchez